

COVID-19: TESTSTRATEGI

1. TESTSTRATEGI I FLERE FASER

Det er sundhedsmyndighedernes vurdering, at en markant øget testning bredt i befolkningen kan understøtte en kontrolleret og gradvis genoptagelse af aktiviteter i samfundet.

Testintensiteten har hidtil skullet indrettes under hensyn til en begrænset testkapacitet bl.a. som følge af global mangel på testudstyr og værnemidler. Den danske testkapacitet er nu oprustet betydeligt og udbygges fortsat.

Sundheds- og Ældreministeriet har udarbejdet en samlet teststrategi, der forventeligt dækker det kommende kvartal af genåbningen. Alle indsatser, der beskrives, er enten igangsat af myndighederne eller igangsættes inden for den kommende tid. Det må desuden forventes, at der løbende vil være behov for at justere strategien i takt med, at myndighederne lærer mere om sygdommen og den konkrete udvikling i epidemien.

Regeringen vil senere fremlægge en teststrategi for efteråret, der bl.a. vil bygge på myndighedernes erfaringer med den nærværende teststrategi, yderligere kapacitetsopbygning, den tekniske udvikling samt internationale erfaringer.

2. TESTSTRATEGI FOR DET KOMMENDE KVARTAL

Formålet med teststrategien er, at myndighederne anlægger en mere offensiv tilgang med meget bredere testning af både symptomatiske og asymptomatiske personer. Testningen skal kombineres med selvisolation af smittede samt effektiv smitteopsporing. Samlet set er det målet, at indsatsen understøtter, at smittetrykket i det danske samfund holdes nede, og at der kan ske en kontrolleret og gradvis genåbning af det danske samfund, mens epidemien fortsat holdes under kontrol, herunder med den størst mulige beskyttelse af sårbare grupper.

Inden for dette overordnede formål er der en række mere konkrete formål med den bredere testning:

- Afklare om symptomer skyldes COVID-19 med henblik på iværksættelse af relevant behandling og håndtering af enkeltpersoner.

- Understøtte forebyggelse af smittespredning, dels ved at diagnosticere enkelt-personer, så der hurtigt og effektivt kan iværksættes selvisolation, dels ved at give grundlag for smitteopsporing af nære kontakter.
- Understøtte forebyggelse af smittespredning på institutioner mv., hvor de potentielle konsekvenser vil være særligt skadelige (plejehjem, sundhedsvæsenet, fængsler o.lign.)
- Bekræfte forventet smittefrihed efter overstået sygdom.
- Overvåge omfanget af smitte i samfundet.
- Overvåge omfanget af smitte i konkrete aktiviteter og sektorer.

Kapaciteten til udførelse af diagnostiske test i regionerne er i løbet af få uger – trods udfordringer med forsyninger af testudstyr – omtrent fordoblet til aktuelt i størrelsesordenen 10.000 test pr. dag.

Som et supplement til regionernes testindsats, herefter *sundhedssporet*, er der iværksat en yderligere testindsats, *samfundssporet*, der er organiseret under Statens Serum Institut (SSI) med støtte fra Novo Nordisk og med finansiering fra Novo Nordisk Fonden ("Testcenter Danmark"). Initiativet koordineres med regionerne, som forestår den sundhedsfaglige ledelse af teststationerne, og de øvrige sundhedsmyndigheder, og skal på kort sigt tilvejebringe yderligere testkapacitet på op mod 10.000 test om dagen.

Samlet set forventes der altså en kapacitet på 20.000 test pr. dag. Arbejdet med at udbygge testkapaciteten vil fortsætte, dog under hensyntagen til fortsatte udfordringer med opbygning af testkapacitet (indkøb, tilstrækkeligt personale mv.).

De to testspor er en forudsætning for den mere offensive og bredere testning af både symptomatiske og asymptomatiske personer. Ved at dele testningen i to spor sikres, at sundhedsvæsenet primært kan fastholde fokus på dem, der er syge og smittede. Således vil testningen af asymptomatiske personer først og fremmest ske i samfundssporet i regi af Testcenter Danmark. Sundhedssporet vil dog stå for testning af personalet fra sundhedsvæsenet og i forbindelse med konkret mistanke om smittespredning på institutioner i sundhedssektoren, ældresektoren og på området for socialt udsatte.

Tabel 1 nedenfor beskrives målgrupperne for testning i de to testspor, mens figur 1 viser arbejdsgangene i de to spor:

Tabel 1: Målgrupper for testning i sundhedssporet og samfundssporet – udgangspunkt	
Spør	Målgrupper
Sundhedssporet (Regionerne)	<p><u>Symptomatiske</u> personer, dvs. med symptomer på COVID-19</p> <p>Personale uden symptomer på COVID-19 ansat i den regionale sundhedssektor (primær og sekundær sundhedssektor).</p> <p>Indlagte patienter, der screenes for COVID-19.</p> <p>Derudover testopgaver i forbindelse med konkret mistanke om smittespredning.</p>
Samfundssporet (Testcenter Danmark)	<p><u>Asymptomatiske</u> personer, dvs. uden symptomer på COVID-19, herunder kontakter til smittede, særlige samfundsgrupper som fx ikke-regionalt ansat personale i sundheds-, ældre- og socialsektoren, pårørende til sårbare personer og et repræsentativt udsnit af befolkningen</p>

Figur 1: Illustration af sundhedssporet og samfundssporet

Der er fastlagt følgende grundlæggende principper for testning i de to spor:

- Testningen skal understøtte den overordnede indsats mod COVID-19.
- Testningen i *sundhedssporet* har forrang for testningen i *samfundssporet* i forhold til evt. knappe ressourcer. Kernen i sundhedssporet er testning af personer, der har symptomer på COVID-19, prioriteret efter risiko for alvorlig sygdom hos den enkelte og smittespredning hos særligt sårbare grupper. Personer indlagt på sygehuset med anden sygdom og personale i sundhedssektoren, ældresektoren eller på området for socialt udsatte testes også i sundhedssporet i forbindelse med konstateret smitte på institutioner.
- I *samfundssporet* udgør Testcenter Danmark en potentiel supplerende kapacitet, hvis der er kapacitetsudfordringer i *sundhedssporet*, hvor samfundssporet kan foretage testning på vegne af regionerne. Derudover prioriteres kapaciteten i Testcenter Danmark som udgangspunkt til test af *asymptomatiske* personer. Det kan bl.a. være personale i udvalgte sektorer, herunder den kommunale plejesektor, kontakter til smittede, sårbare personers pårørende, vandrende arbejdstagere og et repræsentativt udsnit af befolkningen med henblik på epidemiologisk overvågning.
- Testkapaciteten i *sundhedssporet* kan, såfremt den ikke udnyttes, ligeledes stilles til rådighed for *samfundssporet*, så den samlede kapacitet udnyttes bedst muligt.
- Sundheds- og Ældreministeriet skal løbende sikre en samlet tværgående prioritering, så testkapaciteten i både sundhedssporet og samfundssporet hele tiden anvendes optimalt. Testkapacitet vil i den forbindelse kunne flyttes mellem sporene inden for rammerne af den overordnede prioritering i teststrategi og retningslinjer.
- Testningen skal understøttes af it-løsninger, der fungerer med det øvrige sundhedsvæsen og muliggør dataindsamling med henblik på at styrke overvågningen af epidemien og målrette indsatsen mod smittespredning.

Både i regionerne og i regi af Testcenter Danmark arbejdes der med at afprøve og udbrede *antistoftests*, der kan påvise antistoffer mod COVID-19 (serologisk test). For nærværende er der ikke viden om omfang og varighed af eventuel beskyttende immunitet efter overstået COVID-19, herunder om serologiske test kan anvendes til at vurdere beskyttende immunitet, men den forskningsmæssige udvikling, herunder internationalt, følges særdeles tæt.

3. UDMØNTNING AF TESTSTRATEGIEN FOR DET KOMMENDE KVARTAL

I det følgende beskrives den konkrete udmøntning af teststrategien for hhv. sundhedssporet og samfundssporet.

Visitation til test samt løbende prioritering

Visitationen til testning i *sundhedssporet* foregår efter Sundhedsstyrelsens retningslinjer. Egen læge vurderer (telefonisk) symptomer og rekvirerer prøve. Den enkelte borger kan herefter booke tid på nettet eller ved at ringe til et regionalt telefonnummer. Selve prøvetagningen og -analysen foregår på et regionalt sygehus. Egen læge har ansvar for sundhedsmæssige opfølgning i de tilfælde, hvor der ikke er behov for sygehusbehandling.

Visitation til testning i *samfundssporet* (Testcenter Danmarks teststationer) vil kunne ske via egen læge eller via arbejdspladser i bl.a. plejesektoren, hvor ansatte kan henvises automatisk. Når der foreligger en henvisning fra lægen eller via arbejdsgiveren, kan den enkelte borger selv booke tid til prøvetagning, og prøveresultatet bliver gjort tilgængeligt for borgeren via sundhed.dk.

Desuden iværksættes, så snart der er opnået den nødvendige testkapacitet, testning i forhold til vandrende arbejdstagere. Den testkapacitet, der vil være til rådighed til testning af vandrende arbejdstagere, prioriteres i første omgang til sundhedsfagligt personale bosat i udlandet, der arbejder i Danmark, så vi undgår, at der overføres smitte til særligt sårbare grupper på fx danske plejehjem.

I forhold til test af personer uden symptomer er der den udfordring, at man kan være smittet uden endnu at have udviklet symptomer, og uden at det bliver opdaget ved en test (falsk negativ). Det kan give en falsk tryghed, som i værste fald betyder, at man passer mindre på og ender med at smitte andre. Sundhedsstyrelsen vil derfor både præcisere retningslinjer og styrke den borgerrettede information mv. til personer uden symptomer, der testes for COVID-19.

I tabel 2 nedenfor fremgår eksempler på målgrupper, der visiteres til test. Målgrupperne for test samt omfanget og tilgangen til test vil ændre sig løbende, så det danske test set-up følger epidemiens udvikling.

Tabel 2: Test: Eksempler på målgrupper, formål og sted (ikke udtømmende)		
Målgruppe	Formål	Hvor
Personer med symptomer	Diagnostik m.h.p. behandling, beskyttelse af sårbare og forhindring af smittespredning	Sundhedssporet
Nære kontakter til smittede - både privat og personale	Smitteopsporing – forebygge smittespredning	Samfundssporet
Sundheds- og plejepersonale, der i deres daglige arbejde har kontakt med risikogrupper	Beskytte risikogrupper	Samfundssporet / Sundhedssporet
Pårørende til sårbare personer i risikogrupper	Beskytte risikogrupper	Samfundssporet
Udvalgte grupper ved mistanke om smittespredning på institutioner – fx beboere og personale i ældreplejen m.v.	Undgå ny smittespredning	Sundhedssporet
Patienter, der indlægges på sygehus – uanset årsag – og ved visse ambulante behandlinger, herunder i speciallægepraksis	Undgå smitte på sygehuse og i forbindelse med behandling med stor smitterisiko	Sundhedssporet
Sentinelovervågning ved 120 praktiserende læger	Vurdere udbredelsen af smitte	-
Bloddonorere (antistoftest)	Kortlægge udbredelsen af smitte	-
Repræsentativt udsnit af befolkning	Smitteovervågning i samfundet	Samfundssporet

Samtidig med at testindsatsen udvides med flere, store målgrupper, vil der fortsat kunne opstå udfordringer i forhold til testkapaciteten. Det betyder, at der kan være behov for løbende prioritering. Overordnet prioriteres testkapaciteten således til:

- 1) Patienter med symptomer, der er forenelige med COVID-19
- 2) Borgere og medarbejdere ved konstateret tilfælde af COVID-19, fx i ældreplejen, på lukkede institutioner, blandt socialt udsatte m.v.
- 3) Patienter, der indlægges eller behandles for andet end COVID-19
- 4) Nære kontakter til smittede og test, der har til formål at beskytte sårbare personer, herunder test af personale og pårørende
- 5) Øvrige formål, herunder generel smitteovervågning

Prioriteringen er ikke absolut, men retningsgivende. Sundhedsmyndighedernes retningslinjer vil kunne indeholde undtagelser, og der vil altid være mulighed for at foretage en konkret vurdering.

Smitteopsporing, isolation mv. – undgå smittespredning

Konstatering af, at en borger er smittet, er en forudsætning for, at der hurtigt og effektivt kan iværksættes smitteforebyggende tiltag såsom selvisolation og identifikation af kontakter. I kraft af at testkapaciteten er blevet øget er det muligt at opdage smitte og dermed afdække og afbryde smitte hurtigere.

Når en borger får konstateret COVID-19, skal borgeren i selvisolation, så andre ikke smittes.

Myndighederne vil desuden sikre en betydeligt styrket indsats ift. at opspore kontakter til bekræftede COVID-19 tilfælde, så disse kan testes og isoleres, hvis de findes positive. Indsatsen vil bl.a. betyde, at smittede borgere kan få hjælp af en hotline til smitteopsporing. Den kommende smittesporings-app vil ligeledes indgå i indsatsen.

I WHO's anbefalinger angives det, at isolation af borgere med lettere symptomer kan foregå i særlige faciliteter eller i eget hjem. Det kan imidlertid i praksis være svært for mange borgere – ikke mindst borgere der bor sammen med personer i risikogruppen.

Derfor arbejder myndighederne på, at der hurtigst muligt oprettes frivillige isolationsfaciliteter. En løsning kan være at oprette særlige frivillige isolationsfaciliteter på fx hoteller, feriecentre eller lignende. Ophold på en frivillig isolationsfacilitet skal bl.a. kunne tilbydes smittede borgere, som af forskellige årsager vil have vanskeligt ved at gennemføre Sundhedsstyrelsens råd om velfungerende selvisolation, eller som deler husstand med en person i risikogruppen, der skal undgå smitte med COVID-19, fx borgere med visse kroniske sygdomme.

Visitationen til tilbuddet om frivillige isolationsfaciliteter vil ske på baggrund af nationale retningslinjer. Det vil være en forudsætning for visitationen, at der er tale om borgere med lette eller ingen symptomer ved påvist COVID-19, som er selvhjulpne. Opgaverne på faciliteterne vil derfor ikke forudsætte bemanning af medarbejdere med en sundhedsfaglig uddannelse.

Smitteovervågning

Overvågningen af smittespredningen understøttes allerede i dag af flere tiltag, herunder "COVIDmeter", hvor borgere ugentligt rapporterer, om de har symptomer, test af blod fra bloddonorer for antistoffer mod COVID-19 og "sentinel testning", hvor nogle praktiserende læger ugentligt tester tilfældigt udvalgte personer, som har milde symptomer fra luftvejene, samt et tilsvarende antal patienter uden luftvejssymptomer.

Det øgede testniveau vil imidlertid styrke overblikket over udviklingen af COVID-19 i Danmark. SSI vil løbende gennemføre en stikprøve af befolkningen, der er repræsentativ i forhold til køn, alder og geografi for både virus og antistof. Borgerne vil blive indkaldt med fast interval henover epidemiperioden, hvilket vil give mulighed for at få dynamisk viden om smittetrykket i befolkningen (mørketallet) og epidemiens udvikling i forskellige demografiske grupper. Stikprøverne vil også give viden om forekomsten af asymptomatiske bærere og udvikling af immunitet i befolkningen. Stikprøvetesten bliver iværksat snarest.